

Вінницький національний медичний
університет ім. М.І. Пирогова
МОЗ України

КОНЦЕПЦІЯ

щодо діяльності і надання освітньої послуги, пов'язаної зі здобуттям вищої освіти, підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Освітній рівень: перший (бакалаврський) вищої освіти

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація»
Спеціалізація : 227.02 «Ерготерапія»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ /професор Вікторія ПЕТРУШЕНКО

(протокол № від _____ р.)

ВІННИЦЯ – 2024

Концепція освітньої діяльності за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти базується та повністю відповідає законам України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншим нормативно-правовим актам, Статуту Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, внутрішнім нормативно-правовим актам з питань організації і діяльності освітнього процесу.

Гарант освітньої програми: Городецька О.О., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Розробники концепції:

ОНИЦУК Вікторія Євгенівна	к.н.фіз.вих. і с., доцент ЗВО кафедри спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації
КРАВЕЦЬ Ростислав Анатолійович	к.мед.н., доцент ЗВО кафедри фізичної та реабілітаційної медицини
АНДРОЩУК Ольга Василівна	к.мед.н., доцент ЗВО кафедри спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації
МОСКАЛЕНКО Вікторія Богданівна	асистент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини
ЛІСКОВ Ярослав Петрович	асистент ЗВО кафедри фізичної та реабілітаційної медицини
ШЕВЧУК Віктор Іванович	д.мед.н., професор ЗВО, директор Науково-дослідного інституту реабілітації осіб з інвалідністю
ПАШКОВСЬКИЙ Сергій Миколайович	начальник Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону МО України
ГОЛОДЮК Світлана Михайлівна	директор КНП «Вінницький обласний клінічний медичний реабілітаційний центр ветеранів війни та радіаційного захисту населення»
ГРАБИК Тетяна Олександрівна	Здобувач вищої освіти медичного факультету №2

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність. В Україні, в теперішніх умовах сьогодення, швидкий темп набирає впровадження у сферу охорони здоров'я організації надання реабілітаційної допомоги із залученням фахівців мультидисциплінарної команди, що визначені на законодавчому рівні. Згідно із законом України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» до складу мультидисциплінарної реабілітаційної команди входять: лікарі фізичної та реабілітаційної медицини, які очолюють команду, відповідають за організацію її роботи і виконання індивідуального реабілітаційного плану; фізичні терапевти, ерготерапевти; терапевти мови і мовлення; протезисти-ортезисти; психологи, психотерапевти; сестри медичні з реабілітації; асистенти фізичних терапевтів та ерготерапевтів. Одне із основних місць в мультидисциплінарній команді займають ерготерапевти. Адже ерготерапевти допомагають покращити не тільки функціональні можливості організму пацієнта/клієнта але й рухові, емоційні, когнітивні та психічні функції, але і значно розширити заняттєву активність. Такі фахівці необхідні не лише у госпіталях, клініках, поліклініках, реабілітаційних центрах, санаторіях, а також у соціальних закладах, спеціальних школах, дошкільних закладах і навіть на виробництві. З вищевказаного можна стверджувати, що така професія є необхідною в охороні здоров'я та потребує широкомасштабного розвитку, що дозволить надавати ерготерапевтичні послуги пацієнтам/клієнтам, які мають ті чи інші обмеження життєдіяльності.

Мета Концепції – підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Терапія та реабілітація», спеціалізацією 227.02 «Ерготерапія» які, працюючи в складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди, будуть покращувати заняттєву активність та якість життя людини, відновлювати навички до самообслуговування, адаптувати пацієнта до нових умов життя; забезпечувати можливості відновлення трудових навичок та соціальної адаптації осіб з порушеннями функціонування опорно-рухового апарату, нервової системи та проблем, які виникають при захворюваннях внутрішніх органів дорослих та дітей, застосовуючи знання із сфери охорони здоров'я, медико-психологічних, соціальних наук, етики, використовуючи принципи академічної доброчесності.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання: Для здобуття освітнього ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Терапія та реабілітація», спеціальність 227.02 «Ерготерапія» (навчання – 3 роки 10 місяців) можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту або освіту освітнього ступеня молодшого бакалавра галузей знань та спеціальностей: 01 Освіта, 053 Психологія, 091 Біологія, 223 Медсестринство, 224 Технології медичної діагностики та лікування, 231 Соціальна робота.

Обсяг та терміни навчання: 3 роки 10 місяців (240 кредитів ЄКТС). Порядок оцінювання результатів навчання: оцінювання навчальних досягнень студента здійснюється за взаємоузгодженими 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами, шкалою навчального закладу (від 0 до 200 балів), національною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, проміжний, підсумковий. Форми контролю: заліки, диференційні заліки, екзамени, атестація випускників.

Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення. Професорсько-викладацький склад, що залучений до викладання навчальних дисциплін за освітньою програмою відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Основними кафедрами, які забезпечують освітній процес є кафедра спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації, у складі якої 1 доктор біологічних наук, 3 кандидата медичних наук, 2 кандидата з фізичного виховання та спорту, із них один за спеціальністю 24.00.03 - фізична реабілітація, 1 магістр фізичної реабілітації (1 – професор, 6 – доцентів) та кафедра фізичної та реабілітаційної медицини, у складі якої 1 доктор медичних наук, 7 кандидатів медичних наук, 1 магістр за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія (1 – професор, 6 – доцентів). До викладання окремих освітніх компонент долучені науково-педагогічні працівники кафедр анатомії людини, іноземних мов, латинської мови та медичної термінології, українознавства, філософії та суспільних наук, судової медицини та права, біологічної фізики, медичної апаратури та інформатики, нормальної фізіології, біологічної та загальної хімії, медичної біології, загальної гігієни та екології, патологічної фізіології, травматології та ортопедії, внутрішньої медицини, пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми, нервових хвороб, медичної психології та психіатрії, педагогіки та психології, медицини катастроф та військової медицини, психіатрії, наркології та психотерапії.

Усі науково-педагогічні працівники мають відповідну академічну та професійну кваліфікації. Університет сприяє безперервному професійному розвитку викладачів, забезпечуючи підвищення кваліфікації як в Україні, так і за кордоном. Під час освітнього процесу залучаються професіонали-практики з досвідом дослідницької, інноваційної роботи за фахом, а також практикуючі спеціалісти, члени міжнародних та національних професійних асоціацій, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки, забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення. Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021 р.). Наявність навчальних та лекційних аудиторій, забезпечених комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; клінічної бази для проведення практичних занять здобувачів вищої освіти або чинних угод на проведення практики в лікувальних закладах; Навчальна база структурних підрозділів ВНМУ та клінічних баз реабілітаційних відділень дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні. Для проведення лекційних та практичних занять використовуються мультимедійні пристрої, комп'ютерна техніка. Навчальні аудиторії оснащені необхідними приладами та обладнанням, є комп'ютерні класи. Для реалізації практичних навичок в університеті створений симуляційно-

тренінговий центр та підписані угоди із відповідними реабілітаційними закладами.

Клінічними базами для реалізації навчального процесу є потужні спеціалізовані реабілітаційні центри, зокрема: Центр реабілітації «Гармонія» ім. Р. Панасюк, КНП «Печерська обласна лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенко Вінницької обласної ради», КНП «Вінницький обласний клінічний медичний реабілітаційний центр ветеранів війни та радіаційного захисту населення Вінницької обласної ради», КНП «Хмельницька обласна лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька клінічна багатопрофільна лікарня» Вінницької міської ради, КНП «Літинська центральна районна лікарня» Літинської селищної ради, КНП «Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова Вінницької обласної ради», дочірнє підприємство «Клінічний санаторій Хмельник» приватного акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця», КНП «Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради», КНП «Липовецька обласна лікарня відновного лікування дітей з органічним ураженням центральної нервової системи, порушенням психіки і опорно-рухового апарату Вінницької обласної ради», КНП «Вінницький обласний медичний центр реабілітації дітей Вінницької обласної ради», КНП «Северинівська лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька міська клінічна лікарня «Центр матері та дитини», КНП «Жмеринська лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради», Науково-дослідний інститут реабілітації осіб з інвалідністю, навчально-тренінговий та медико-психологічний центри ВНМУ, Державна реабілітаційна установа «Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Промінь».

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня, включаючи:

- належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, які містять методичні розробки до практичних занять, семінарських занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти; індивідуальні завдання практичної та науково-дослідної спрямованості; методичні матеріали для проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, ситуаційні задачі, клінічні кейси, переліки теоретичних питань, практичних навичок з дисциплін); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; власні Web-сторінки кафедр, які відповідають за підготовку бакалаврів з терапії та реабілітації; інтернет-зв'язок; бібліотека з сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями. Офіційний веб-сайт <http://vntmu.edu.ua> містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і освітньо-просвітницьку діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо.

- наукову бібліотеку, фонд якої містить 579 849 примірника. Зал електронної інформації має 30 комп'ютерів і забезпечений доступом до мережі «Інтернет», оплаченим доступом до наукометричних баз Scopus і Web of Science

та перевірок на подібність текстів програми Strikeplagiarism і Unichек. Інституційний репозитарій університету містить 5681 документів. У 2021-2023 рр. був забезпечений доступ до навчальних та наукових ресурсів: публікацій видавництва Bentham Science (рецензована наукова література, понад 130 наукових журналів в електронному та друкованому форматах, 800 електронних книг, спеціалізованих баз даних), баз даних платформи EBSCO (DynaMed, Nursing Reference Center Plus, Rehabilitation Reference Center); онлайн-ресурсів British Medical Journal (BMJ Best Practice та BMJ Learning); навчальних медичних ресурсів компанії Elsevier (ClinicalKey, Complete Anatomy, Osmosis); 83-х наукових медичних журналів видавництва Elsevier; БД Scopus; БД Web of Science Core Collection (21100 назв журналів); БД ScienceDirect (39 тис. книг та 3500 журналів видавництва Elsevier); повнотекстових електронних ресурсів на платформі Research4Life (більше ніж 154 тис. наукових журналів і книг від понад 200 видавців з усього світу); ресурсів Physiopedia Plus (близько 575 курсів для фахівців з фізичної реабілітації, серед яких 86 курсів українською мовою, безкоштовні повнотекстові книги і журнали).

- комп'ютерну техніку та технічні засоби навчання (комп'ютерний парк університету налічує 1350 комп'ютерів, 1530 дисплейних місць, 32 комп'ютерних класи, мультимедійне забезпечення).

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Англійська мова (за професійним спрямуванням)	4	Диф. залік
ОК 2.	Латинська мова та медична термінологія	2	Залік
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК 4.	Філософія з основами академічної доброчесності	3	Диф. залік
ОК 5.	Історія України та української культури	2	Залік
ОК 6.	Основи здорового способу життя	3	Диф. залік
ОК 7.	Правове забезпечення у ерготерапії	2	Залік
ОК 8.	Фізичне виховання	4	Залік
ОК 9.	Основи етики та деонтології в ерготерапії	2	Залік
ОК 10.	Сучасні інформаційні технології в охороні здоров'я та реабілітації	2	Залік
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом</i>		27,0	
1.2. Професійна підготовка			
ОК 11.	Моделі надання реабілітаційних послуг	2	Залік
ОК 12.	Анатомія людини з основами морфології	5	Іспит
ОК 13.	Фізіологія людини з фізіологією рухової активності	6	Іспит
ОК 14.	Біологічна хімія з біохімією рухової активності	2	Залік
ОК 15.	Біофізика за професійним спрямуванням	2	Залік
ОК 16.	Біологія та основи генетики	2	Залік
ОК 17.	Основи практичної діяльності в ерготерапії (вступ до спеціальності)	2	Залік
ОК 18.	Основи фізичної терапії, ерготерапії. Міжнародна класифікація функціонування.	6	Іспит
ОК 19.	Безпека життєдіяльності	2	Залік
ОК 20.	Патологічна фізіологія	3	Залік
ОК 21.	Біомеханіка, кінезіологія та основи ергономіки	4	Диф. залік
ОК 22.	Основи догляду за терапевтичними хворими	3	Залік
ОК 23.	Заняттєва активність та участь	5	Іспит
ОК 24.	Основи ортопедії та травматології	2	Залік
ОК 25.	Основи хірургії та догляду за хворими	2	Залік
ОК 26.	Клінічний реабілітаційний менеджмент на гострому та підгострому етапах реабілітації	4	Диф. залік
ОК 27.	Технології фізичної реабілітації та терапії	3	Залік
ОК 28.	Масаж в ерготерапевтичній практиці	4	Диф. залік
ОК 29.	Спортивна медицина та профілактика травматизму	4	Диф. залік
ОК 30.	Клінічний реабілітаційний менеджмент у педіатрії	4	Диф. залік

ОК 31.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях опорно-рухового апарату	4	Диф. залік
ОК 32.	Основи кардіології та пульмонології з курсом клінічного реабілітаційного менеджменту	5	Іспит
ОК 33.	Основи неврології та нейрохірургії	4	Диф. залік
ОК 34.	Порушення функцій організму пов'язані з обмеженням заняттєвої участі	3	Диф. залік
ОК 35.	Адаптивна фізична культура	5	Іспит
ОК 36.	Ерготерапія в паліативній медицині	3	Залік
ОК 37.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях нервової системи	5	Іспит
ОК 38.	Основи психології та педагогіки	3	Залік
ОК 39.	Ерготерапевтичні методи оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату	5	Іспит
ОК 40.	Асистивні технології в ерготерапії	3	Залік
ОК 41.	Ерготерапевтичні методи оцінки та контролю при порушеннях функції нервової системи	5	Залік/Диф. залік
ОК 42.	Терапевтичний вплив преформованих фізичних чинників	4	Диф. залік
ОК 43.	Гігієна та екологія.	3	Залік
ОК 44.	Охорона праці в галузі. Основи біоетики та біобезпеки	3	Залік
ОК 45.	Ерготерапія при травмі війни з основами домедичної допомоги	5	Диф. залік
ОК 46.	Цивільний захист	2	Залік
Виробнича практика			
ОК 47.	Клінічна ознайомча практика з ерготерапії (1 курс).	6	Диф. залік
ОК 48.	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опори та руху (2 курс)	6	Диф. залік
ОК 49.	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях нервової системи (3 курс)	6	Диф. залік
ОК 50.	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях серцево-судинної та дихальної системи (4 курс)	6	Диф. залік
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом</i>		129	
АТЕСТАЦІЯ			
Єдиний державний кваліфікаційний іспит		ЄДКІ	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ		180	
Вибіркові компоненти ОПП «Ерготерапія»			
Вибіркові компоненти (ВК) – 1 курс (15 кредитів)			
ВК 1.1.		3	Залік
ВК 1.2.		3	Залік
ВК 1.3.		3	Залік
ВК 1.4.		3	Залік
ВК 1.5.		3	Залік
ВК 1.6.		3	Залік
ВК 1.7.		3	Залік
ВК 1.8.		3	Залік
ВК 1.9.		3	Залік
ВК 1.10.		3	Залік

Вибіркові компоненти (ВК) – 2 курс (15 кредитів)			
ВК 2.1.		3	Залік
ВК 2.2.		3	Залік
ВК 2.3.		3	Залік
ВК 2.4.		3	Залік
ВК 2.5.		3	Залік
ВК 2.6.		3	Залік
ВК 2.7.		3	Залік
ВК 2.8.		3	Залік
ВК 2.9.		3	Залік
ВК 2.10.		3	Залік
Вибіркові компоненти (ВК) – 3 курс (15 кредитів)			
ВК 3.1.		3	Залік
ВК 3.2.		3	Залік
ВК 3.3.		3	Залік
ВК 3.4.		3	Залік
ВК 3.5.		3	Залік
ВК 3.6.		3	Залік
ВК 3.7.		3	Залік
ВК 3.8.		3	Залік
ВК 3.9.		3	Залік
ВК 3.10.		3	Залік
Вибіркові компоненти (ВК) – 4 курс (15 кредитів)			
ВК 4.1.		3	Залік
ВК 4.2.		3	Залік
ВК 4.3.		3	Залік
ВК 4.4.		3	Залік
ВК 4.5.		3	Залік
ВК 4.6.		3	Залік
ВК 4.7.		3	Залік
ВК 4.8.		3	Залік
ВК 4.9.		3	Залік
ВК 4.10.		3	Залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТ		60,0	
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ОП		240	

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
- ПРН 2. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).
- ПРН 3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
- ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
- ПРН 5. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибрати оптимальні методи та засоби збереження життя.
- ПРН 6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.
- ПРН 7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
- ПРН 8. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- ПРН 9. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).
- ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності (додаток 2).
- ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
- ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
- ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 2), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.